

میزان بذر معرفی

مصرف زیاد بذر موجب افزایش حاصلخیز به سرما کاهش شایعه زانی، افزایش خرابی‌گی و همچنین تشدید آفات و بیماریها در سطح بزرگه شده و نهایتا عملکرد معمول کاهش می یابد.

از طرفی تراکم پایین بوته، باعث ایجاد ساقه‌های قطور در کلزا شده و در هنگام برداشت و با برخورد هند کمپاین به این ساقه‌ها، سبب ریزش شدید دانه می شود. توصیه کلی برای میزان مصرف بذر کلزا حدود ۶ و حداکثر ۸ کیلوگرم در هکتار می باشد.

عمیق کاشت

با توجه به اینکه بذر کلزا ریز بوده و دارای ذخایر انرژی کمی می باشد، در صورتی که بذر آن عمیق کشت شود، رشد آن در مقابل مقاومت مکانیکی خاک متوقف شده و ذخایر انرژی خود را سریع از دست می دهد و سبز نمی شود لذا بایستی عمق کاشت آن دقیقاً رعایت شود. عمق کاشت مناسب برای کشت کلزا ۲ تا ۱ سانتی متر می باشد.

تاریخ کاشت

تاریخ کاشت مهمترین و تاثیرگذارترین عامل بر تولید دانه کلزا می باشد. منظور از تاریخ کاشت، تاریخ اولین آبیاری می باشد. مرحله‌ی روزت دوره‌ای از رشد رویشی کلزا است که تا اواخر زمستان ادامه می یابد. در طی این مرحله گیاه قادر خواهد بود در صورت رعایت تاریخ کشت مناسب (در مناطق سرد ۲۰-۱۰ شهریور و در مناطق گرم‌تر تا ۱۰ مهر)، تعداد ۶ تا ۸ برگ ایجاد نموده و ریشه کلزا تا عمق ۱۵ سانتی‌متری در خاک نفوذ نماید.

در این شرایط ضخامت طوقه گیاه که

محل ذخیره سازی ترکیبات فتوسنتزی و مواد غذایی است، به ۸ میلی‌متر می‌رسد، که در صورت تأمین رشد کافی گیاه و روزت کامل، بوته کلزا قادر خواهد بود سرمای زمستانه را تحمل نماید.

از طرفی کاشت بسیار زود هنگام کلزا نیز

مجر به ظهور جوانه مرکزی و ساقه دمی قبل از شروع یخبندان شده و این موضوع باعث حاصلخیز کلزا به سرما شده و با شروع یخبندان صدمه جدی دیده و افت عملکرد را به دنبال خواهد داشت.

مقدمه

کلزا (*Brassica napus*) به عنوان یکی از بهترین گیاهان دانه روغنی در سطح جهان مطرح می باشد. دانه‌ی آن حاوی ۴۰ تا ۴۵ درصد روغن و کنگاله آن حاوی ۲۵ تا ۲۵ درصد پروتئین می باشد. روغن کلزا جزو با کیفیت ترین روغن‌های خوراکی است. پروتئین موجود در کنگاله‌ی کلزا در تغذیه دام و طیور استفاده می شود. کلزا را در مناطقی که در حدود ۴۰۰ میلی‌متر بارندگی با پراکنش منطبق با مراحل نیاز آبی شدید کلزا دارد، می‌توان بصورت دیم نیز تولید نمود.

آماده سازی زمین

از آنجایی که بذر کلزا ریز می باشد، تهیه‌ی بستر مناسب جهت سبز یکجواخت و ایجاد تراکم کافی بوته از اقدامات اولیه و بسیار مهم در بالا بردن عملکرد می باشد.

مراحل تهیه بستر کشت:

شخم عمیق - دیسک - ماله - بذر کاری
املاک سازی زمین باید به صورتی باشد که زمین عاری از کلوچه های بزرگ باشد و از طرفی خاک نباید خیلی پودر شود، چون در اثر آبیاری سله می بندد.

اصول فنی مرحله کاشت کلزا

تعمیر و تملوین:
مرحله زیرین مروجی

پایان همه کشاورزی‌ها، شروع همه کشاورزی‌هاست

۲) سم خاکی ترفلان به میزان ۲-۳/۵ لیتر در هکتار؛ پس از سمپاشی باستی بلافاصله علف‌کش بانسیده شده را به عمق ۵-۱۰ سانتی‌متر با خاک مخلوط کرد. این کار با زدن دیسک سبک یا روتواتور عملی می‌گردد.

آبیاری

بلافاصله پس از بذرکاری، اولین آبیاری انجام می‌گیرد. به منظور سهولت در خروج گیاهچه کلزا از خاک باید ۴ تا ۵ روز (بسته به بافت خاک) پس از آبیاری اول نسبت به انجام دومین آبیاری اقدام گردد. ضروری است آبیاری اول و دوم کلزا به آرامی انجام شده تا در صورت آبیاری غرقابی در اثر جابجایی خاک، محل استقرار بذر و یا عمق آن تغییر نکند و از شسته شدن و مدفون شدن بذر در زیر گل و لای و رسوبات جلوگیری بعمل آید. در صورت انجام آبیاری بارانی باستی دقت نمود در ساعاتی از شبانه روز آبیاری انجام گردد که سرعت باد حداقل باشد، تا بخش آب در سطح خاک به طور یکنواخت انجام گردد.

تغذیه کلزا

برای تشخیص کمبود و میزان نیاز مواد غذایی مزرعه کلزا، ضروری است قبل از هر گونه توصیه کودی، آزمایش خاک انجام گیرد بطور کلی نیاز کلزا به مواد غذایی بیشتر از گندم است. کلزا در مقایسه با گندم حداقل ۲۵ درصد نیتروژن و فسفر و پتاسیم بیشتری نیاز دارد همچنین بیش از دو برابر گندم به گوگرد نیاز دارد. مقدار کالی گوگرد، سبب افزایش گل، تعداد غلاف و عملکرد دانه می‌شود.

توسیه کلی برای تولید ۳ تن در هکتار معمول کلزا:

کودهای فسفاته و پتاسه باستی قبل از کشت استفاده گردد و کود زنه به صورت تقسیمی و حداقل در طی دو مرحله خروج گیاه از حالت ریزت (شروع ساقدهی) و شروع گلدهی (تشکیل غنچه‌های گل) بکار برده شود.

روشهای کنترل علفهای هرز قبل از کاشت کلزا

۱) آبیاری ۳۰-۱۵ روز قبل از کاشت کلزا که دارای دو مزیت عمده می‌باشد: یکی اینکه با تأمین رطوبت به هنگام شخم، گاوآهن به عمق خاک نفوذ کرده و از تشکیل کلوخه جلوگیری می‌کند و دیگری آنکه دانه‌های گندم ریخته شده از زراعت قبلی و سایر بذور علفهای هرز پس از آبیاری سبز شده و با انجام شخم کنترل می‌شوند، به طوری که معمولاً دیگر نیازی به سمپاشی مزرعه بر علیه علفهای هرز باریک برگ نخواهد بود.